

*Si vous passez un soir par nos grands bois, l'écho vous dira des rumeurs lointaines,
Des cris affolés de bêtes aux abois dominant la chanson de nos vieux chênes,
Et, tout tremblants de soudaines terreurs, vous entendez alors les refrains rudes
Des éternels errants des loups hurleurs peuplant nos grandioses solitudes.*

Uit "Au Loup " Arthur Masson (1896 – 1970)

De 16de eeuwse kerktoren van Mazée roept beelden op uit een recenter verleden. La Voye à Toine verwijst naar Arthur Masson, de schrijver uit de streek entre Sambre et Meuse. Zijn omvangrijk werk kwam tot stand tussen 1940 en 1960. Hij was een echt taalartiest die gerust mag gezien worden als de Ernest Claes van Wallonië. Op een diepzinnige manier vol humor wist hij het leven van de mens uit de regio te verhalen. Zijn populaire held was zonder twijfel de befaamde burgervader van Trignolles, Toine Culot... Samen met hem verlaten we de liefelijke Viroin en het gebied "La Calestienne", voor leken onbekend terrein, voor stappers een uniek wandelgebied maar voor botanisten wel het neusje van de zalm als het om bloemen en planten gaat. Met het onverhoopt nazomertje zetten we er duchtig de pas in, door bos en hei. We flirten met een reeks grenspalen die dateren uit 1772 na het verdrag tussen Frankrijk en het Prinsbisdom Luik (van België was toen nog geen sprake). Langs leuke smokkelpaden dartelen we Frankrijk binnen en volgen er de groen beboste heuvelrand. Open bosstroken bieden unieke vergezichten over de dieper gelegen Franse Maas en de sneeuw witte rookpluimen van de centrale van Chooz. Een unieke oude pomp en huizen dringend aan renovatie toe leiden het dorp Hierges binnen. Blikvanger is wel de ruïne van het kasteel. De legende vertelt dat het gebouw opgetrokken werd op één nacht door de tovernimf Mélusine en 365 vensters rijk was. In werkelijkheid werd het gebouwd in de 12 de eeuw door Manassés de Hierges die zich had onderscheiden en verrijkt tijdens de kruistochten. Door een brand in 1793 werd het grotendeels vernield en verder in de 18de eeuw terug opgekalefaterd. Het oogt als een uitstekend voorbeeld van architectuur uit de Renaissance-Maasperiode. Het is een subtiel compromis tussen militaire behoeften en de pracht van een prinselijke residentie uit de 16de eeuw. We keren terug naar het vaderland, richting Vaucelles waar geen kat te bespeuren valt, echt een gat van Pluto. Een zonnig stenen muurtje biedt wel soelaas voor een korte rust- en eetpauze. Het Bois de la Cense Lahaye laat ons verder genieten. We ronden een verlaten steengroeve terwijl rozebottels, meidoornbessen en onrijpe bramen wel degelijk met de allereerste verkleuringen de herfst inluiden, een teken aan de wand. Terug in open gebied duikelen we Doische binnen, een typisch Ardennendorp. Een trappensteegje voert langs het oude kerkhof met oude zerken bezaaid met okergele korstmossen. Een stukje Ravelroute (de vroegere lijn 138a) leidt langs een weide met honderden bloeiende herfsttijlozen, een adembenemend zicht. De middagstop komt eraan. Altitude Sport Centre d'Escalade, waar klimmers en wandelaars welkom zijn. Alle dranken zijn er voorradig en iedereen gelukkig. Klimschoentjes- en gordels laten we ter plaatse, we krijgen deze namiddag nog genoeg hoogtemeters voorgeschoteld. We kruisen de N40 (Givet – Philippeville) en duiken het Bois de Fagnes binnen dat ons nog een tijdje zoet houdt. Als uit een doosje komen de eerste huizen van het dorp Vodelée tevoorschijn. Opvallend zijn de roze- rode kleur van de traditionele bouwstenen. Deze zijn afkomstig van de vroegere marmarsteengroeven. De ontginning van marmar in Vodelée ontwikkelde zich in het begin van de 18de eeuw. Geologisch gesproken gaat het hier niet om "echt" marmar. In de bouwnijverheid wordt elke kalksteen die gepolijst is als marmar aangeduid. Het goedje dat hier en omstreken (Vodecée, Gochenée en Soulme) ontgonnen werd was het rood en rood-grijs rifmarmar zelfs één van de bekendste soorten in Europa. Na polijsten pronkt een bijzonder mozaïek van roze, grijze en witte vlekken; afkomstig uit het Boven Devoon meer bepaald het Frasniaan, toch 350 miljoen jaar oud. Om economische redenen is de productie niet meer rendabel

en het ontginnen stilgelegd. We fladderen voorbij de kerk in schattige rode tooi naar het riviertje de Hermeton richting de watermolen Bayot uit 1791. De vallei wordt er gedomineerd door populierenaanplant en vochtige weiden. De snelstromende Hermeton neemt onderweg het riviertje ruisseau d'Omeri met zich mee. We dansen over een metalen brug en stijgen over een veldweg waar schiefersteen dagzoomt. Tussen de velden bereiken we Soulme. De massieve Romaanse toren van de St-Colombekerk in kalksteen, de oude pastorie, het kerkhof en enkele majestueuze kastanjabomen waaronder glanzende bruine vruchten en stekelig groene bolsters wedijveren om de heerschappij vormen één geklasseerd geheel; terug één van die mooiste dorpen van Wallonië... en terecht. Schuivende gele bakken, flessengerinkel en –geklingel. Na een half uurtje zal de doodse stilte terug zijn plaats innemen waar “ons Here” nog nooit is voorbij gewandeld.